

FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI, GAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
A „MAGYAR GAZDASZÖVETSÉG“ KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Egészévre . . . 2 frt 60 kr.
Félévre . . . 1 " 30 "
Negyedévre . . . 70 "
Egyes szám ára 6 krajczár.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos

ZSITVAY NÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,
IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelék).

Ernő főherceg.

Megirtuk már, hogy a hosszú idő óta betegeskedő Ernő főherceg a múlt héten meghalt. Az uralkodóházra tehát ismét sötét, mely gyász borult, a legidősb Habsburg halálával. Ernő a lombard-velencei alkirálynak, Rainer főhercegnek fia volt s legrokonszenvesebb tagja a dinasztának. Az elhunyt a katonai pályán működött egész életében s mint katona egyike volt a legderekből vezéreknél. Bármerre lett légyen is az ő garnizonja, mindenütt életet öntött környezetébe vidám, mulató természetével.

Életrajzi adatait az alábbiakban közöljük:

Az elhunyt főherceg, teljes nevén Ernő Károly Félix Mária Rainer Gottfried Cyriak, Rainer főhercegnek, Lombardia és Velence alkirályának negyedik gyermeke, 1824. évi augusztus 8-án Milánóban született. Az uralkodóház szokásaihoz híven, már fiatal korában a katonai pályára lépett. 1845-ben V. Ferdinánd király ezredessé és a 48-ik (nagykanizsai) gyalogezred tulajdonosává nevezte ki. A fiatal ezredes Radetzky gróf tábornag hadseregébe osztották be. Két évi tényleges katonai szolgálat után 1847-ben vezérőrnagygyá és dandárparancsnokká lett. Az 1848. és 49-iki mozgalmas éveket Olaszországban töltötte. 1850-ben altábornagygyá és hadosztályparancsnokká lépett elő. Mint altábornagy a veronai 6. hadtest egyik hadosztályát vezényelte, de csak rövid ideig, mert már az ötvenes évek elején a pesti 11-ik hadtest parancs-

nokává nevezték ki. Magyarország fővárosában egész 1859-ig maradt. Ekkor a 10-ik, majd pedig a 3-ik hadtest vezetésével bízták meg. Az 1866-ik évi porosz-osztrák háborúban mint a 3-ik hadtest parancsnoka vett részt.

A tényleges katonai szolgálatból 1868. márczius 20-án lépett ki. Azóta teljesen visszavonulva élt Bécsben vagy a hrabini kastélyban.

A 75 éves Ernő főherceg a legidősebb tagja volt az uralkodóháznak, ő volt az utolsó ama főhercegek közül, a kik már a szabadságharc előtt szerepet játszottak.

Az elhunyt főherceg unokatestvére volt V. Ferdinánd királynak és Ferencz Károly főhercegnek, királyunk atyjának. I. Ferencz József tehát nagybátyját, Rainer főherceg pedig testvérbátyját gyászolja az elhalt főhercegben. Ernő főherceg igen közeli rokonságban állott az olasz királyi családdal is. Anyja, Mária Erzsébet főhercegnő, mint született Szavojai-Carignan hercegnő, az olasz uralkodó házból származott. Az elhunyt főherceg nővére, Adél főhercegnő 1842. április 12-én

Ernő főherceg.

pedig Viktor Emánuel trónörökshöz, a későbbi piemont-szardiniai és olasz királyhoz ment nőül és így anyja volt a jelenleg uralkodó Umberto királynak. Umberto király mindenkor nagy rokonszenvvel viseltetett nagybátyjai iránt és uralkodásának első éveiben gyakran fordult hozzája tanácsért.

Ernő főherceg halálával Rainer főherceg lett a Habsburg-Lothringeni ház legidősebb tagja.

A népbolondító.

Várkonyi, a népizgatások révén birhedtté vált alapostol ügyében most hozott ítéletet a nyiregyházi törvényszék. A megtévedt embert, aki a tulajdonjog ellen izgatott s az osztálygyűlést hirdette, a törvényszék *hat havi államfogházzal és kétszáz forintnyi pénzbírsággal sújtotta.*

A vádlottnak neje és leánya is ott voltak az ítélet kihirdetésekor; ez az ügy a Várkonyi ifjú leányát is érdekelhette. Hiszen mikor az igazságszolgáltatás felelősségre vonta az apát izgató czikkeiért, ez leányát állította oda a cikkek szerzője gyanánt. E férfiatlan tett után kerekét oldott. Ő, a ki forradalmat prédikált, nem mert szemébe nézni egy bírósági végzésnek sem. Hibáját másra igyekezett áthárítani s mikor megfőzte a fekete levest, másokra hagyta, hogy egyék meg. Az erkölcsi bátorság minden hiánya jellemzi ezt a népbolondító.

Védelmére igen keveset tudhatott felhozni. Mivel is igazolta volna magát ő, a százezrek ura? Ha szegény ember, a szükség kényszerének engedve, tiltott és tisztességtelen módjához fordul a kenyérkeresetnek, azt még menti a törvényeken is rést rágó nyomoruság. De Várkonyi mentség nélkül áll, mikor a nép hiszékenységét használta fel arra, hogy keresethez jusson; hiszen az alapostol ur nem volt a szegény emberek filléreire rá szorulva. Vagy legalább meggyőződése lett volna az, amit hirdetett, állott volna ki a sikra a földközösség tanaiért, verte volna mellét, hogy izgatásaiban igazság lakozik, akkor még megtudtuk volna neki bocsájtani. Ám ő megugrott a következmények elől. Kisebb volt nála a meggyőződés, mint egyéni biztonságának szeretete. Idegenből kellett hazaczipelni, hogy szemébe nézzen a megbántott igazságszolgáltatásnak. Sem itt, sem ott egyetlen körülmény nincsen, a melyet mentségére felhozni lehetne.

A vád pedig ellene igen nagy. Földfelosztást ígért a népnek. A szegény munkás emberekhez írott levelei mindazt sejtetik, hogy a föld felosztása lesz a jutalom, csak ki kell tartani. S hogy ehhez a kitartáshoz erőt merítsenek — írta Várkonyi — rendeljék meg tömegesen az ujságját. Ime ilyen veszedelmes maszlagot adott be az alapostol a népnek, csak hogy ujságjait eladhassa. Szomorú, hogy akad ilyen magyar ember, a ki a nép hiszékenységét keresetforrás gyanánt használja ki; de még szomorúbb, hogy akad olyan, a ki az ő kivetett horgát bekapja. Mert hogy józan törekvésnek czélja a földfelosztás nem lehet, azt bizonyitanunk sem kell, hiszen az egész művelt világon a tulajdonjog tiszteletben tartásán fejlődtek és épültek fel a társadalmak. S ez a tulajdonjog csakugyan becses mindnyá-

junk előtt, a kik tisztességes munkánk útján bármely csekély vagyonkához is jutottunk, csak a semmittevők előtt nem becses, a kik heverték, mikor a világot osztogatták.

Várkonyi azonban legkevésbé sem vette komolyan a tanait, hisz ha a felosztás hive lett volna, első sorban a saját vagyonát kellett volna felosztania. Ő e helyett megszaportotta azt. Hirdette a vizet s itta a bort. Népbolondítás volt, a mit hirdetett és nem meggyőződés.

Mégis reméljük, működésének meglesz az a haszna, hogy a hivek kijózanodtak ábrándjaikból s jövőre bottal verik ki portájukból azokat az alapostolokat, a kik hiszékenységükre alapítják önző céljaikat.

A választói jog védelme.

Hogy a legfontosabb hazafiui jog: a választói jog megállapítása körül mennyi visszaélés történhetett, bizonyítja ezt az a körülmény, hogy Széll Kálmán belügyminiszter szükségesnek látta a választókat összeíró küldöttségeknek a legszigorubb utasításokat adni.

Ugyanis az 1874. XXXIII. törvényezikk 4. §-a értelmében a választói jogosultság egyik alapfeltételét képező földadóminimumnak némely községben állítólag törvénytelen megállapítása miatt a mult években a belügyminisztériumhoz több panasz érkezett. Az esetleges visszaélések megakadályozása és a választóközösség jogainak még hatásosabb megvédése végett a miniszter most a következőket rendeli el.

A központi választmány a megválasztandó összeíró küldöttségeket, különösen azok elnökét szigoruan utasítsa, hogy az urbéri egynegyed teleknek és földadóminimumnak a beszerzett adatok alapján törvényesen megállapított mennyiségét — legkiterjedtebb módon — *közhírré tegyék.* E megállapítás ellen a *kihirdetéstől számított 8 nap alatt panasznak van helye* a központi választmányhoz, mely a panaszokat soron kívül elintézni és hozott határozatait a panaszosoknak haladéktalanul kézbesíteni tartozik. Az érdekeltek a hozott központi választmányi határozatok ellen a *belügyminisztériumhoz intézett felelkezésüket a kézbesítéstől számított 8 nap alatt* a központi választmány elnökének benyújthatják.

A központi választmány az összeíró-küldöttségeket kötelelességeik pontos és lelkiismeretes teljesítésére azzal a hozzáadással utasítsa, hogy netáni törvénysértés vagy kötelelességmulasztás, illetőleg megokolt panasz esetén a miniszter *fegyelmi jogát teljes szigorral érvényesíteni fogja.*

Ezután a rendelet a választók névjegyzékének összeállításánál elkövetett mulasztásokat sorolja fel. Végül ismételtén figyelmezteti a rendelet a Központi választmányokat, hogy a törvény rendelkezésének a legszigorubb lelkiismeretességgel eleget tegyenek.

Vegyék tudomásul választóink ezt a fontos rendeletet, amely egymaga is bizonyíték arra, hogy immár vége a Bánffy alatt meggyökeresedett törvénytelenység uralmának s hogy Széll Kálmán a „jog, törvény s igazság” szép vezérelveit tetteleg is megvalósítani akarja.

Országgyűlés.

A képviselőház mult héten a még hátramaradt három miniszteri tárczát tárgyalta le s ezzel a költségvetési vita véget is ért. Az idei költségvetési vita általában véve rövid volt. Eddig az évközben összegyülemlett keserűség s a személyes ellenségeskedés szokott volt utat törni a költségvetés tárgyalásának folyamán, az új kormányban azonban még nincsenek bűnei, sőt a rendszerváltozásnak már eddig is több biztató jelét vette tőle az ellenzék, Eppen ezért akadályokat nem gördített a tárgyalások elé, hanem azon igyekezett, hogy a költségvetési vita rövidesen bevégeződjék s a választások tisztaságát biztosító törvényjavaslatok mielőbb a Ház asztalára kerüljenek.

Az igazságügyi tárcza.

Az igazságügyi tárcza költségvetési vitának rögtön kezdetén **Plósz Sándor**, az új igazságügyminiszter adta elő programját. Beszéde elején az *általános polgári törvénykönyv* egybeállításának nagy munkájáról emlékezett meg, a mely még az év első felében nyilvánosság elé kerül. Ezzel párhuzamosan kívánja a miniszter a *kereskedelmi törvény* megváltoztatását.

Általános helyesléssel találkozott az a kijelentése, hogy a *büntető törvényeket* akként szándékozik módosítani, hogy egyes, gyakran előforduló kisebb büntetésekre és vétségekre, pl. a lopásra, a hatóság elleni erőszakra kiszabott túlszigoru büntetések *leszállíttassanak*.

Kilátásba helyezte a biztosítási vállalatok, az áru-részletfizetési üzlet fölötti felügyelet és a *káros hitelügyletek* (gabonauzsora) *korlátozásának* törvényes szabályozását.

Végül kijelentette, hogy a birói függetlenség érintetlenül hagyása mellett gondoskodni fog a szabatos ügymenetről, esetleg közvetlen felügyelet útján is.

Visontai Soma szólt elsőnek a programhoz. A miniszter — ugymond — azt mondotta, hogy Szilágyi és Erdély nyomdokait fogja követni; de melyiket a kettő közül? És akarja-e azokat a törvénytelen, zaklató, a közszabadságot sértő rendeleteket visszavonni, a miket elődje olyan nagy számmal bocsátott ki? Végetvetni annak, hogy az igazságügyi kormányzat laza magatartása átragadt a bíróságokra is?

Az ellenzéken hatást keltett beszédje után a

többi szónokok is arra buzdították a minisztert, hogy a *Szilágyi* nyomdokait kövesse.

Április 13-án **Plósz Sándor** igazságügyminiszter beterjesztette a *kuriai bíráskodásról* szóló törvényjavaslatot. Hatalmas éljenzéssel fogadták ezt a régóta sürgetett törvényjavaslatot, a mely a választási visszaélések pártatlanabb s igazságosabb büntetését célozza.

Folytatva az igazságügyi vitát, **Győry Elek** azt követelte, hogy az állam büntetőjogi fenségét a hadseregbe is bevigyék, a melynek ma egészen saját szájaizére van a birói szervezete megalkotva.

Majd **Rakovszky István** szóba hozta, hogy az ügyészség miért nem avatkozott bele az Engel-féle borhamisítás dolgába? Ő ugy tudja, hogy azért nem, mivel abba igen magas állású személyek vannak belekeverve; ő különben nem nyugszik addig, míg ez a dolog tisztába hozva nincs.

Plósz igazságügyminiszter arra kérte **Rakovszkyt**, hogy a tényállás kiderítéséig ne ítélje el az ügyészséget.

A honvédelmi tárcza.

Valóságos boszorkány-gyorsaság volt az, a hogy a Ház a honvédelmi tárczát letárgyalta. Fejérváry miniszter a betegsége miatt nem lévén jelen, őt **Gromon** államtitkár képviselte. Az egyik főlshózóaló: gróf **Benyovszky Sándor**, nem is a tárczához szólt, hanem azzal foglalkozott, hogy a nagyhatalmaknak le kellene fegyverkezniök. **Kossuth Ferencz** pedig most is követelte a honvédségnek tüzéséggel és műszaki csapatokkal leendő ellátását. **Gromon** röviden azzal válaszolt, hogy pénzügyi tekintetek gátolják a honvédség ellátását tüzéséggel. Az egész vita nem tartott husz perczig sem.

A pénzügyi tárcza.

Április 14-én a pénzügyi tárczával végeztek, még pedig igen röviden. **Lukács László** pénzügyminiszter beszédjéből azok a nyilatkozatok érdemelnek külön feljegyzést, hogy a *tőzsdedó* behozatalával foglalkozik, de ez enyhe lesz; a hirdetési bélyegget vagy eltörlik vagy reformálják, a borhamisító koresmáros ellen pedig az italméresi jogról szóló törvényben is intézkedni fognak.

Miután a pénzügyi tárcza letárgyalása után most már az összes tárczák költségvetését letárgyalták és elfogadták, a költségvetési vitának tulajdonképpen vége van és most már az ugynevezett appropriációs vitára kerül a sor. A mi annyit jelent, hogy eddig az állami költségvetést tisztán pénzügyi szempontból bírálták meg, most pedig a bizalom szempontjából bírálják el s az kerül szóba, hogy a már elfogadott költségvetés végrehajtásával megbízzák-e a jelenlegi kormányt?

szolgálták a vasutat, szolgálati idejükből 10 évet, a kik 15 évig dolgoztak, 8 évet, a 10 éves munkások 6 évet, az 5 évesek 3 évi beszámítást nyernek. Ezen évek beszámításáért utánfizetést nem tartoznak teljesíteni. Tehát nyomban a nyugbér-intézet életbeléptekor egész sereg régi munkás, a 25 évig szolgáltak, nyugdíjba mehetnek, megkapván mindenik azonnal a nyugbérre jogosító 10 évet. A legmagasabb nyugbér annyi, mint a munkás egész évi napszáma volt, tehát aránytalanul kedvezőbb tagjaira nézve a munkás nyugbér-intézet, mint akár melyik állami nyugdíj.

Ezt az u. n. teljes nyugbért 35 évi szolgálat után kapja a munkás, épp úgy, mint a hivatalnok. Nyugbérre jogosítják a munkások özvegyei is, valamint gyermeknevelési pótlékra az elhalt nyugbér-intézeti tag törvényes gyermekei. A legkisebb özvegyi nyugdíj sem lehet évi 100 frtnál kevesebb. A nyugbér-intézet terheit a szolgálatadó vasut és a tagok felében viselik.

Érdekes, hogy a M. Á. V. munkásai önszántukból a napbér 5%-át ajánlották fel hozzájárulásként, a vasut azonban megelégedett a napbér négy százalékával. A nyugbérintézetnek már is van 60.000 frt készpénzalapja, a mit e célra, évi 20.000 frtjával, a M. Á. V. gyűjtött és tett félre, üzleti számlája terhére. Ezzel a pénzzel már megindulhat humanus és nemes utján az új intézmény, amelynek létesítéséért a kormányt és a M. Á. V. igazgatóságát a legmelegebb elismerés illeti meg.

Tanítók öröme.

A napokban végezték be a kultuszminisztériumban az állami tanítók előléptetése folytán szükségessé vált rangsorozási munkálatot. E szerint a megszavazott közoktatásügyi költségvetés alapján fizetésében előlép 249 tanító, azaz az állami tanítók 10 százaléka. Nyugdíj-előnyöket kap 271 tanító, a mennyiben ezeknek száz forintos személyi pótléka ezentul rendes fizetésükbe fog beszámíttatni. A minisztérium illetékes szakosztálya az előléptetésnél a következő elvek szerint járt el:

1. Minden tanítónak törzsfizetését százszázalékos számokra kerekítették ki.
 2. Minden állami tanító, a ki legalább 25 éve tanít, 700 frtos fizetést kapjon.
 3. Minden állami tanító, a ki már 19 év óta tanító, 600 frtos fizetési fokozatba jusson.
 4. A kik 10 év óta tanítók, 500 frtos fizetést kapjanak.
 5. Ezen fizetéseken felül minden öt éven felül működő tanító megkapja 50 frtos ötödéves pótlékát.
- Az első négy pont végrehajtása 22,860 forint költségemelését okoz.
- Az ötödik pont pedig kerekszámokban 76 ezer forintnyi kiadást ró az államra.

KÜLFÖLD.

Örök harc.

Emlékezhünk még reá, hogy nem régen Miklós orosz czár felhívást intézett az európai nagyhatalmakhoz, melyben a *lefegyverkezés* érdekében értekezletre hívja őket össze. Különös, hogy a régóta tartó fegyveres béke egyetlen időszakában sem látta hozzá a nagyhatalmak olyan alaposan a fegyverkezéshez, mint a múlt nyár óta, vagyis a mióta az orosz külügyminiszter a fegyverkezés határok közé szorítására nemzetközi értekezletet javasolt.

A legkülönösebb azonban az, hogy éppen Oroszország járt elől a legmeszebb menő intézkedésekkel s még most is fegyverkezik, a mikor a hatalmak már választják kiküldötteiket a békeértekezletre.

A czár ugyanis e hó elején egy második kaukázusi hadtest felállítását rendelte el. Ezután tehát Oroszországnak két serege lesz a Kaukázusban.

Hogy mikor fogják az új hadtesteket felállítani, az ez idő szerint határozottan meg nem mondható, hanem azért nem szabad megfeledkezni arról, hogy Oroszország éppen az idén emelte négyszer annyival hadi költségvetését, a mennyivel rendes körülmények között emelkedni szokott. A hol a hadsereg költségvetését 35, a haditengerészetét pedig 16 millió rubellel emelik a múlt évhez képest s a hol ezenkívül még 60 millió rubel van beállítva lőszer beszerzésére s 90 millió rubel a flotta gyarapítására: ott nagyon jogosult a gyanu, hogy a hadsereg nagyobbitását s a fegyverkezés fokozását még a konferenzia befejezése előtt keresztül akarják vinni. De ha ez be nem következne, Oroszország akkora előnyben van a többi államok felett, hogy nyugodtan viselhetné, ha a konferenzia a tovább fegyverkezés beszüntetését kimondaná.

Oroszország 1899-ben 200 millió rubellel, Németország 159 millió márkával, Franciaország 32 millió frankkal s Olaszország is 60 millió lírával emelte hadi költségvetését, mi természetesebb — mondják Bécsben — minthogy Ausztria-Magyarországnak is meg kell erőltetnie magát, még pedig annyival inkább, mert különben is elmaradt volt a többi nagyhatalmak mögött fegyverkezés tekintetében. Ezért jelzik már régen, hogy Krieghammer közös hadügyminiszter egy kis meglepetést szánt az ideai delegációknak. A fegyverkezés vigan fog tehát folyni tovább s mi nyögni fogunk a terhek alatt, a mig meg nem szakadunk. S ez ellen hiába rugdalózunk, mert ezt így kívánja az európai haderők egyensúlya.

MI UJSÁG?

A királyné emléke Szófiában. Erzsébet királyné emlékére Szófiában gyönyörű fogadalmi kápolna épül. A kápolna építésére a király nemrég nyolcezer frankot küldött, Ferdinánd bolgár fejedelem pedig kétezer frankot adott az építésre. A szent missziók gondnoksága (II. ker. kapuczinus-zárda), hogy az építés főakadást ne szenvedjen, összes kiadványainak jövedelmét elküldi a kápolna építőinek.

Nász a czetinjei udvarnál. Hir szerint Danilo herezeg, montenegrói trónörökös legközelebb egy mecklenburg-strelitzi herezegnövel jegyet vált Szt.-Pétervárot.

Egy prágai tanár jótékonyága. Dr Neureutter egyetemi tanár, a ki napokban hunyt el Prágában 200.000 frtnyi vagyonát jótékony és emberbaráti czélokra hagyta.

Lorettó. Aki tiszteli a lorettói Szentszüzet; aki részt akar venni a szeptember elején Lorettóba vezető zárandoklatban; a ki érdeklődik a lorettói magyar kápolna sorsa iránt: az fizessen elő a „Lorettó” czimű képes havi folyóiratra. Előfizetési ára egész évre egy frt. Czim: *Deák Antal, Dunaszerdahely (Pozsonymegyje).*

Meghalt az iskolában. Uj-Verbásról írják, hogy az ottani ref. iskola igazgató-tanítóját Stock Henriket, a mint tanítványait az iskolából hazaeresztette, gutaütés érte s rövid vergődés után meghalt. Stock nagy szeretetnek örvendett a községben s tragikus sorsa általános részvétet kelt.

Öngyilkosság a temetőben. Kis-Péczen Károlyi József odavaló gazda mindenét eltékozolva, e hó 13-án reggel a temetőben első neje sirhalmán agyonlőtte magát. Apja három évvel ezelőtt fia tékozló életét látva, elkeseredésében szintén öngyilkos lett. Négy kiskorú gyermeke siratja.

Széchenyi basa beteg. A nagy Széchenyi István fia, Széchenyi Ödön gróf basa, a török szultán főhadsegéde, mint egy budapesti ismerőséhez írt leveléből értesülünk, néhány nap óta betegen fekszik. A gróf a legutóbbi konstantinápolyi tüzvész alkalmával meghült és ebből fejlődött ki a betegsége, a mely szerencsére nem súlyosabb természetű.

A munkanélküliek foglalkoztatása. A fővárosi tanács, régebb idő óta foglalkozik azzal a kérdéssel, hogyan lehetne segíteni a munkanélkülieken. A legutóbbi tanácsülésen is szóba került ez a fontos ügy s a tanács kimondta, hogy szükségesnek tartja, hogy a józsefvárosi munkásotthon mintájára minden kerületben szervezzenek népkonyhával egybekötött munkásotthont. Ezenkívül a tanács minden kerületben egy műhelyt akar felállítani, a hol a munkabíró emberek ideiglenesen foglalkozást kapnak. A műhelyben azonban csak annyit adnak a munkásnak, a menyire föltétlenül szüksége van, különben a munkások nem keresnének alkalmazást. A tanács úgy akarja megoldani a kérdést, hogy a műhelyben dolgozók szállásra és élelemre utalványt kapnak s azonkívül naponkint husz-huszonöt krajezárt. A műhely vezetőségének a kötelessége a munkásnyilvántartás s munkaközvetítés.

Aradi kereskedők bukása. Aradon legutóbb a kis-kereskedők sorra buktak, a minek részben a többi kereskedő tisztességtelen versenye volt az oka, a kik szövetségbe, a esődtömegeket összevásárolták és hatósági engedély nélkül rövid ideig tartó olesó

árusítást hirdettek s máshonnan való rossz árukat is eladtak a esődtömeeggel együtt. Két kereskedőt, kik engedély nélkül hirdették olesó portékáikat, 50—50 forint pénzbírságra ítélték. Az üzletrontó esődhiénák ellen a kereskedelmi kamara is mozgalmat indít.

Uj közvágóhid Szegeden. Szeged uj közvágóhidat létesít a legmodernebb berendezéssel. Az uj vágóhid terveit a város mérnöki hivatala készítette el s a felépítésre az árlejtést május hónapjában írják ki.

Nem gyalázta Kossuthot. A napokban több lap megírta, hogy dr. Reindl Román bars-esekei róm. kath. lelkész felháborító módon meggyalázta Kossuth szent emlékét. Erre nézve most nyilatkozat jelent meg az illető lelkésztől, a melyben kijelenti, hogy soha életében nem mondott olyan pohárköszöntőt, a melyben Kossuth Lajos neve előfordult volna, így tehát nem is gyalázhatta és nem is koczinthatott reá Zelenyákkal. Szerinte az egész hir rosszakaratu koholmány. Szívesen adunk e nyilatkozatnak helyet, de még sokkal szívesebben tettük volna, ha dr. Reindl plébános férfias nyíltsággal kijelentette volna, hogy ő épp oly nagy tisztelője Kossuth emlékének, mint bármely jó magyar.

Hogy hol lakik? ... Aradról írják, hogy egy ottani gazdag földbirtokos a napokban felutazott Bécsbe. Megérkezése után rögtön megtávozta haza, hogy hova szállt, aztán nyakába vette a kedélyes esászárvárost s csak jóval éjfélt után gondolt a hazamenetelre. Igeñ ám, de időközben elfelejtette, hogy melyik fogadóba szállt? Végre is úgy segített magán, hogy újabb táviratot küldött a feleségének:

„Kérek távirati értesítést, hogy hol lakom? Hü férjed”.

Másnap délre a hü férjnek szerencsésen meg is jött a távirati felelet s boldogan szállt meg a fogadójában, a hol már azt hitték, hogy nyoma veszett.

A karabély golyója. Debreczenben a Széchenyi-utezai honvédhuszár-kaszárnyában a minap gyakorlat közben agyonlőttek egy katonát. Esős idő lévén, az ujoncokkal a kaszárnya egyik termében végezték a karabély-gyakorlatot. Kis Lajos szakaszvezető körbe állította az ujoncokat. A „czél!” jelszóra Szabó Lajos ujonez odakiáltotta a vele szemben álló Kozma Sándor bajtársának: „Vigyázz te, mert megölök!” A „Tüz!” jelszóra a karabélyok elsültek és Kozma Sándor véres fővel bukott a szoba közepére. Szabó karabélyából a golyó Kozma balszemébe röptült és ez a lövés halálos volt. Az eset nagy ijedelmet keltett. Gyors vizsgálatot indítottak, hogy a szobagyakorlathoz szükséges vaktöltények közé miképpen került éles töltés. Kozma Sándor félóraig tartó haláltusa után kiszenvedett. A kötelességteljesítés közben szerencsétlenül járt közhuszárt nagy katonai diszszel temették el.

Tüz a barak-táborban. Jászberényből írják, hogy a honvéd barak-táborban, mely fából épült, e hó 13-án veszedelmes tűz támadt azon a helyen, a hol

a honvédlövasság takarmánya volt elhelyezve. Néhány pillanat alatt az egész épületszárny lángtengerben állott s a katonaság és tüzoltók együttes működése is csak órák múlva tudta megfékezni a dühöngő elemet. A kincstárnak nincs kára, mert a nagymennyiségű takarmányt hivatalosan még nem vette át a szállítóktól.

Egy gyanus bormérés. Nagyváradon Sangiorgo Leonardo bodegatulajdonos potom áron vörös borokat árult. A rendőrségnek feltűnt az árusítás gyanus volta és vizsgálatot tartott a bodegában, mely alkalommal 8 liter marhavért találtak. A minták a vegyintézetnek küldik.

Várkonyi elítélése. Nyiregyházán e hó 15-én a földosztó szoczialistát, Várkonyit, 6 havi fogházra ítélték, melybe a két havi vizsgálati fogság idejét beszámították: ezenkívül 200 frt pénzbírságban és az összes költségekben marasztalták el. Az ügyész és a vádlott felebbezést jelentett be. A tárgyaláson jelen volt Várkonyi neje és leánya is. Várkonyi harmadfélórás védőbeszédet mondott a Szikszay alügyész másfélórás beszéde után s így az ítéletet csak hat óra után hirdették ki.

A gyászruhás asszony. Szegény horvát paraszt igyekezett minap Zágrábról Budapestre. Kaposvár állomáson egy feketeruhás uri formájú asszony ült vele egy kocsiba és csakhamar olyan nagy barátságba keveredett vele, hogy azt is megígérte, hogy utba igazítja majd Budapesten. Ez a nagy jószág annyira meghatotta a jámbor embert, hogy átadta a gyászoló uri asszonynak a 450 forint készpénzét is, hogy vigyázzon rá, mert hátha az ő zsebéből kilopják. A keleti pályaudvarnál együtt ültek egy kocsiba, elhajtattak a Kerepesi-ut 8. számú háza elé, hol az asszony kiszállt azzal, hogy mindjárt visszajön. De a szegény paraszt hiába várt rá, többé nem került elő. A rendőrségnél panaszolta el keservét, mely a gyászruhás asszonynak nyomába küldte a detektívjeit.

Apró hírek. Öngyilkos leány. Jász-Monostoron König Mária szép fiatal leány szülei házánál a padláson felakasztotta magát. Szüleihez írt levelében azt mondja, hogy előbb-utóbb ugyanis öngyilkossá kellett volna lennie. — **Felfüggesztett körjegyző.** Karácsonyi Miklós polyanócezi körjegyzőt sikkasztás vádja miatt hivatalától felfüggesztették. — **Öngyilkos erdőőr.** Lőcséről írják, hogy Tomeskó István ottani erdőőr felakasztotta magát, mert egy kisebb jövedelmű helyre akarták áthelyezni. — **Ménhárdon** járványszerűen lépett föl a roncsoló toroklob, úgy hogy az ottani elemi iskolát hatóságilag bezáratták. — **Kutba fult siketnéma.** Nagy-Lipnik szepesmegyei községben Labant Anna siketnéma leány vizmerítés közben a kutba esett s belefult. — **Esküvő.** Viszoesányi Lithvay Mátyás kir. táblabíró, földbirtokos leányát, Juliskát nőül vette Pilis-Szántón Nedeczky Pál felső-turi nagybirtokos.

GAZDASÁGI DOLGOK.

A lótenyésztésről.

Irta: Molnár József.

II.

A kanca hágatásánál mellőzzünk mindenféle különös eljárást; ha a kanca jól sárlik, vezessük a esődörhöz és hágatás után szép esendesen vezessük haza. A kanczának a hágatás előtt vagy az utáni erős meghajtása a fogamzást nemhogy elősegítene, hanem inkább hátráltatja. A hágatás után 7—9-ed napra a kanczát a esődörhöz vezetve, próbálni kell, s ha ez ismételtén teszszük és a kanca a esődört föl nem veszi, úgy biztosak lehetünk, hogy kanczánk megfogamzott; ezt különben pár hó múlva, mikor még kanczánk hasterjedelméből észrevenni nem lehet, abból is következtetjük, hogy a fogamzott kanca étkezebb, társai iránt irigyebb lett, s hogy jobban türi az ostort, vagyis lustább lett.

A hasas kanczát bátran használhatjuk munkára, csak arra ügyeljünk, hogy meg ne erőltesse magát és meg ne hüljön; olyan takarmányt, ami emésztetlenséget, kólikát okoz, hasas kanczával különösen ne etessünk, mert könnyen elvetél tőle, s itt el nem mulaszthatom, hogy meg ne emlitem azt a nagyon kiterjedt szokást, hogy a gazdák lovaikkal rozstot etetnek, minek következtében, mondhatom, igen gyakran jöttem azon helyzetbe, hogy ilyen rozsetetéstől felpuffadt lovat kezeljek.

Rozstot lóval ne etessenek, mert az annak nem való; ha már zabot nem etetnek, inkább árpát, esetleg tengerit etessenek, de azon veszélyes bajokat okozó takarmánytól óvakodjanak.

Midőn a kanca vemhességének 11-ik hónapjában van, ne használjuk őt nehezebb munkára és a háztól nagy távolságokra, s az istállóban, ha lehet, olyan elkerített helyet készítsünk neki, ahol szabadon eresztve kényelmesen megfordulhat; de ha ez nem volna lehetséges, akkor csináljuk állását jó szélesre és a többi lovaktól rudakkal jól választjuk el.

A gazda nagyon ügyeljen, hogy az ellésnél jelen legyen, mert nem lehet tudni, nem lesz-e segítségére szükség; különösen fontos a jelenlét fiatal, először szülő kanczánál, mert ennél különösen könnyen megesik, hogy agyongázolja vagy csiklandósága következtében agyonrugja csikaját. Ha a kanca megellett, rendesen azonnal feláll, s ekkor a köldökzsinór elszakad; ha fel nem áll, úgy elvágjuk a köldökzsinórt a csikó hasfalától 6—8 cm.-nyire, s ha netán erősen vérezne, úgy pár perczig ujjunkkal végét befogjuk; ha a vérzés el nem áll, úgy a köldökzsinórt fehér, tiszta vászonszalaggal lekötjük. Néha előfordul az is, hogy a magzatburok nem szakad szét az anyában, hanem a csikó azzal együtt születik meg; erre azt mondják, hogy burokban szü-

letett; itt gyors segítségre van szükség, különben a csikó a burokban megful; az ilyen burkot tehát körmünkkel felhasítjuk és a csikót belőle kivesszük.

Ha netán a kaneza nehezen ellik és segítségre van szükség, soha el ne mulasztjuk, mielőtt a szülőutba nyulunk, kezünket langyos vízzel és szappannal jól lemosni, s miután megtörültük, tiszta friss zsírral vagy olajjal bekenni, hogy kezünkkel föl ne sértsük a kanezát.

Az ujszülött csikó talpáról az ott levő kocsonyás boritékot nem szabad eltávolítani, mert ez a gyenge pata megvédésére szolgál és néhány nap múlva magától is leesik; ugyszintén nem szabad a kanezától az első tejet kifejni, mert e hashajtó hatása teje az ujszülöttnek szüksége van azért, hogy a beleiben levő, u. n. magzatszurkot eltávolíthassa.

Ha az ujszülött csikó megszáradt és felállott, anyja alá teszük szopni; először ellő kanezánál nagyon vigyázni kell mert csiklandóssága következtében könnyen megeshet, hogy elrugja a csikót; azért jó, ha előbb kezünkkel kissé simogatjuk a tőgyét és esecseit, s ha ezt türi, akkor teszük alá a csikót.

Ellés után a kanezától a magzatburok, népiesen pokla, rendszeren rövid idő alatt magától eltávolodik, de néha megesik, hogy visszamarad; ha a pokla hat órával az ellés után nem távolodott el, akkor szakember segítségét vesszük igénybe, mert ha ezen burok az anyaméhben romlásnak indul, könnyen megtörténhet az, hogy a kaneza vérmérgezésben elpusztul.

A kanezát az ujszülött csikóval együtt nyolez napig az istállóban tartjuk, mely idő után a kaneza már kimehet, de ne engedjük őt olyan munkát végezni, hogy fél nap is távol legyen, hogy a csikó minden 2—3 órában szophasson; mert ha nagyon megéhezik, úgy egyszerre annyi tejet szopik az anyjától, hogy hasesikarást és hasmenést kap.

Kilencednapra az ellés után vezessük a kanezát a esődörhöz és hágassuk meg, mert tapasztalás szerint ekkor legeredményesebb a hágatás.

14—20 napos korában a csikó kedvező időben bátran vele mehet az anyjával, de természetesen nem félnapi járőföldre, sebes hajtásban, mert ily hosszú ut 2—3 hetes csikónak nem való, hanem a kanezának a mezőgazdaságban végzendő munkája mellett.

A csikó 4—5 hetes korában már enni kezd; akkor csináljon a gazda az istálló valamelyik részébe egy kicsi jászlat és adjon bele zabot a csikónak, hogy egyen annyit, amennyi kell neki.

(Vége köv.)

A hagyma művelése.

A kerti termények közül talán a legjövődelmesebb a hagyma, mert ez mindig talál vevőre, annál biztosabban, mennél szebb és nagyobb. Eppen jöve-

delmezősége miatt, némely vidéken nagyban is termesztik. Jövődelmességét bizonyítja különben az a körülmény is, hogy a bolgár kertészek termelését mindenütt felkarolják, ez képezvén kertjük fő jövedelmi forrását.

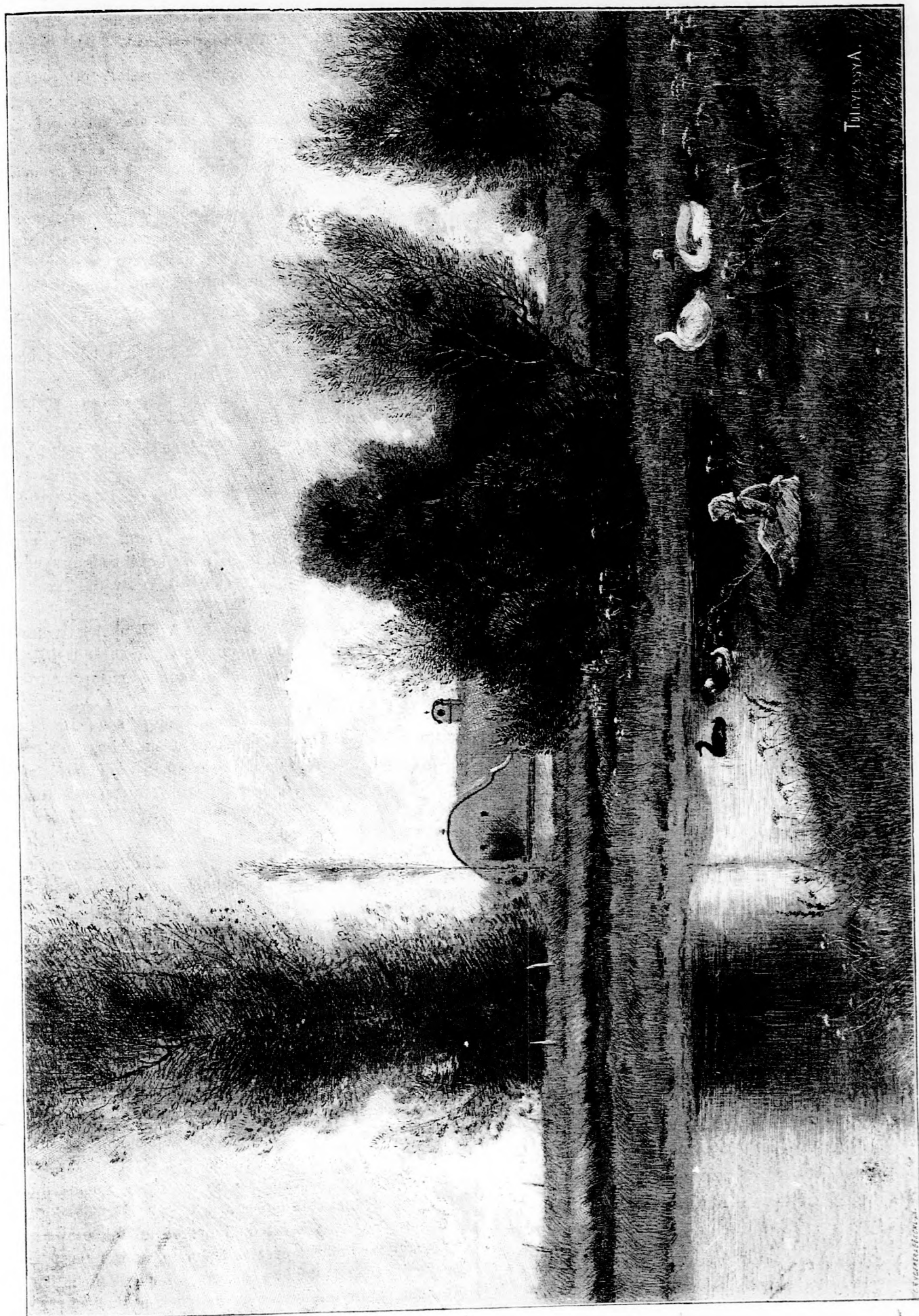
A hagyma legjobban kedveli a jó meleg és porhanyó talajt. A tavasszal felhordott friss trágyát nem kedveli. Én mindig ősszel trágyázatom meg a hagymának szánt talajt, s ugyanakkor a trágyát mélyen alászántatom. Tavasszal másfél métermázsa szuperfoszfátot hintetek el holdanként, s mióta így járok el, azóta a legszebb hagymát termelem, azóta pedig, mióta a már fejlődő hagymát chilisalétromos vízzel is megöntöttem, azóta valóságos hagymaóriásokat nevelek, a melyeket mindig sokalra jobban értékesítek, mint bárki más. E tekintetben úgy járok el, hogy a locsoló vízben feloldok három-négy marék chilisalétromot, s azzal megöntözöm az éppen fejlődésnek indult hagymát, s ezen eljárást 10—14 napi időközökben ismétlem háromszor.

A hagymát lehet vetni, avagy ültetni; utóbbi célból tavalyi hagymácskákat használunk.

A magot előbb melegágyba vetjük, s innét ültetjük ki a fiatal növényeket. Lehet a magot mindjárt a szabadba is vetni, de ilyen módon soha sem termelhetünk olyan szép hagymát, mint az előbbeni eljárással, a melyet a magam is rendszeren alkalmazni szoktam. A magot nagyon korán kell elvetni, mert igen lassan csirázik, különösen a szabadban. Ha télire való nagy hagymát akarunk természetni, kis arasznyi távolságra — sorba — ültessük a rászákat, ellenkezőleg pedig sűrűen. A kiültetés után azonnal öntözni kell, nehogy a rászák kiszáradjon. Én már ezt az öntözést is chilisalétromos vízzel végzem.

Nagyon fontos dolog azután a gyakori gyomlás és kapálás. Én e tekintetben nem kötöm magamat a kapálások számához, hanem annyszor kapálok és gyomlálok, a mennyi elegendő arra, hogy a talaj soha se legyen gyomos, e mellett a chilisalétrom oldattal való megöntözést háromszor okvetlenül keresztül viszem, mert ennek tapasztaltam a legjobb hatását. Ezen kezelés mellett a hagyma alig hogy ki lett ültetve, rohamosan indul növekedésnek, s később az esetleges nyári szárazságot is jobban kibírja, mert nyár derekának beálltaig, — a mikor ugyanis nálunk a szárazság beállani szokott — oly nagygyá fejlődik, hogy nem nagy baj, ha fejlődésében szünet is áll be. Természetesen nagyon előnyös helyzetben van az a gazda, vagy kertész, a ki könnyű szerrel öntözheti kertjét s a kinek e miatt a szárazság sem árt.

A hagyma kiszedését én szeptember hóban végzettem, száraz időt választván erre e célra. A kiszedett hagymát szellős padlásra rakatom, a hol, a mikor munkásaim ráérnek, felfonatom, s így viszem piacra eladás végett.

A libapásztor.

* * * * *

* **MULATTATÓ.** *

* * * * *

NÉPDALOK.

Nem átkozom ibolyakék szemedet . . .

*Nem átkozom ibolyakék szemedet,
Pedig, pedig másra nevet, integet.
Ezer áldás szálljon rája, galambom,
Ahóva néz, örömvirág fakadjon.*

*Nem átkozom hófehér kis kezedet,
Pedig, pedig összetépte lelkemet.
Amnyi áldás szálljon rája, Istenem,
Ahány sebet ütött az én szívemen.*

Pósa Lajos

Kendervetőke . . .

*Édes rózsám takarózz be ne fázdál,
A záporba úgy is tudom megáztál.
Nem jó, nem jó kendert vetni esőbe,
A szerelmet sem jó hagyni későre.*

*A virágos kender szála elázik,
Aki veti, az a kis lány megfázik.
Az a kender még jőreben megterem,
Hej! de kétszer nem virul a szerelmem.*

Fuss ide, fuss oda . . .

*Fuss ide, fuss oda! fuss ide, fuss oda!
Az én anyám mostoha, az én anyám mostoha.
Tedd meg ezt, tedd meg azt! tedd meg ezt, tedd
meg azt!*

Én keverek, ő szítál, én szítálok, ő dagaszt.

Mig a hajnal előjönne:

*A kenyereim szép pirossan
Puha bélel ki van sültve!*

*Járj ide, járj oda! járj ide, járj oda!
Hogy kibírom nagy csoda! hogy kigyózom nagy
csoda!*

*Szólj ehhez, szólj ahhoz! szólj ehhez, szólj ahhoz!
A sok szó zavarba hoz, a sok szó zavarba hoz.*

Ha valaki ezt meglátná:

*Meg is kérne, el'is venne
De tovább ki nem állhatná!*

Péterfi Tamás

APÁK BÜNE.

— REGÉNY. —

(Folytatás.)

Irta: **Buday Barna.**

(17)

A társaság lassanként széteszlott a parkban, Rambolt papa a sarokba vonult vissza megint; ezuttal az volt a szándéka, hogy néhány percet szundikálni fog, aminek minden étkezés után szükségét érezte. De amint Margitra esett a tekintete, aki a torkos cselédség elöl gondosan eltakarította a teríték maradványait, más ötlete jött. Kivülök senki sem volt a verandán.

Odalopódzott a leány háta mögé s befogta a szemeit. Az rögtön észrevette a bütykös, szőrös ujjakról, hogy ki játszik vele találós mesét. Lefejtette a kezeket a szemeiről.

„Rambolt ur! . . .“

A férfi pajzánul nevetve, a leányhoz hajolt; kezei most már a Margit vállaira esusztak le.

„Ugy-e megijedt, he-he . . .“ Azután végtelen gyengédséggel simította hátra a leány haját. „Milyen forró a fejecskeje, talán fáj a fejecskeje, szegény kis fejecske!“

„Oh nem fáj, nincs semmi bajom“ — hadarta a leány gyorsan, szabadulni igyekezvén a csontos ujjak közül. De ez nem oly egykönnyen ment. Rambolt papa a huzavonában megkapta a leány kezét s elszörnyedve, mint a ki váratlan felfedezésre jut, részvételt szólt és hangja szinte izzadt a melegségtől.

„Milyen hidegek a kaesói. A fő meleg, a kezek hidegek. Ez csakugyan nem tréfa. A karja is hideg? De Istenem, miért nem szól nekem, édes kis leányom, ha beteg . . . ha beteg . . .“

Rambolt papának a kezei izzadtak s az izzadság áttilta magát a leány bőrének pórusain, hogy az minden izében megrázkódott. Ez azonban nem tartóztatta Rambolt papát abban, hogy tovább folytassa a tudori értekezletet, az apai jóindulat formájába takarván csunya, érzéki vágyait.

Hanem ezuttal gyorsan félbeszakította az orvosi vizsgálatot, mert tekintete a bejáratra esett s ott állt Rambolt mama, a maga ijesztő valóságában.

A férj lehetőleg méltóságos magatartást vett fel s megköszöriülte a torkát ilyesféle kijelentésre: „Nem baj kisasszony, biztosítom, holnapra elmulik a főfájása.“

De ezt megtenni nem volt ideje.

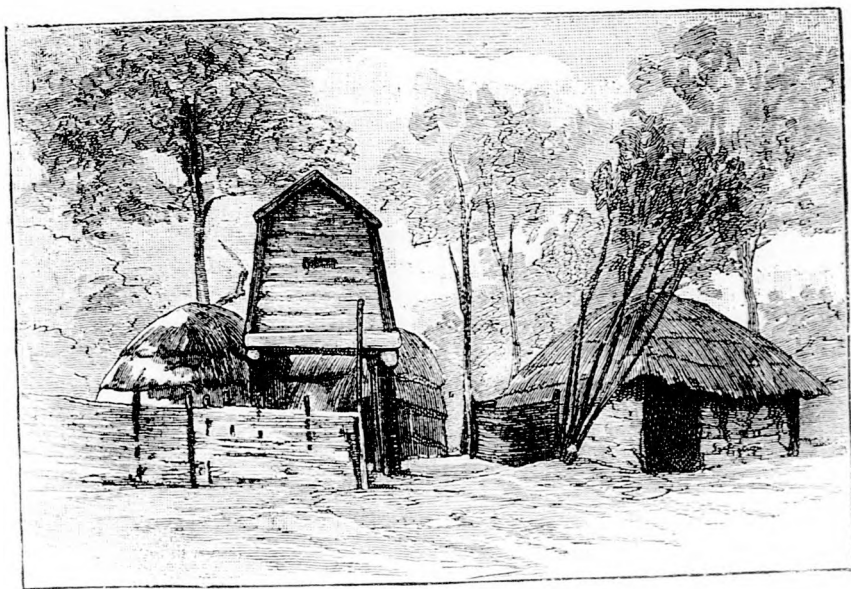
Rambolt mama olyan megvető tekintetet vetett a férfire, amelyet nem lehetett félreérteni.

„Kedvesem, ha a maga helyében volnék, örülnék, hogy élek“ szólt hozzá, tekintetével pedig így egészítette ki azt, amit mondott. „Azt hiszem tisztelt ur, hogy maga egy szájalomra méltó képzelődő.“

Azután a leányhoz fordult.

„Szeretném — szólt — ha az ilyen dolgok iránt nem érdeklődnék tulságosan.“

Margit e szavak értelmét nem érte fel, csak azok lealacsonyító hatását érezte. Elővette ő is a legutolsó fegyverét. Gyenge fegyver az. Az Istennek nincs több oly elhagyatott teremtménye, melynek be kellene érnie

A szérűskert.

ezen egyetlen védelemmel: csak a nő. Férfi igaztalan vadak súlya alatt megrázza magát, felemelkedik s már tekintetében bírja a fegyvert, mely tiszteletet parancsol még az erősek előtt is. A nőnek könybe borul a szeme s ez a könnyező szem csak kérni tud még akkor is, mikor parancsolnia kellene az elégtételt.

Margit csendesen eltávozott. Csak éppen addig tudott uralkodni megbántott érzelmein, míg a kertnek egy félreeső helyére behúzódhatott. Ott aztán szabadjára eresztette könnyeit, sirdogált szép csendesen, hogy senki meg nem hallja, még talán maga a jó Isten sem; hiszen még annak sem tudná elmondani, mi rándítja ugy össze az ő felzaklatott szívét.

Lehet is azt meg nem hallani!

Alig néhány percz múlva ott volt a poéta, aki örült, hogy a leányt visszavonultságában kaphatta s azt hitte, elérkezett az ő ideje. Meglepetést szinlelt s a kezében tartott papirost zajos mozdulattal zsebébe igyekezett csuszlatni. De bizony az a földre esett. Erre már csak meg kellett volna a leánynak kérdeznie, hogy: „ugyan mit dugdos maga előttem?” Mire a poéta így felelt volna. „Oh semmi . . . néhány emléksor . . . most született a pillanatok hangulatában . . .” „Mutassa nekem azokat a sorokat”. „Nagysád, ez a papiros szelet az én lelkeimnek egy darabja; akinek ezt oda adom, annak a lelkemet adom oda”. E szavakkal átadta volna a költeményt s elrohan. Így kellett volna annak történnie.

De Margit el volt foglalva a saját könnyeinek az elpalástolásával. A poétának kellett támadni. Zavartan állott meg a leány előtt.

„Nagysád, az előbb néhány sort vetettem papirosra valamely különös ígézet hatása alatt. Abban a pillanatban azt hittem, hogy azokat az egész világ előtt titkolnom kell s majd átadom őket az enyészetnek oly észrevétlenül, amint megszülettek. A véletlen összehozott Önnel, egyedülivel a világon, akinek ehhez a papiros-laphoz joga van s talán az egyedülivel, a ki

megérti annak tartalmát. Ime átadom, mert érzem, hogy ezeket a gondolatokat nem szabad titkolnom Nagysád előtt. Olvassa el s ítéljen fölöttem”.

Ezzel a poéta átadta a papirosszeletet s távozott. Margit megzavarodva forgatta azt kezében. Égette kezét az a férfitől átnyujtott levél, még mielőtt tartalmát ismerte volna. De nem volt ideje töprengeni annak jelentősége fölött; hirtelen zsebébe rejtette.

A játszótér felől Joób Elemér közeledett jegyessel. A fiatal ember halkán beszélgetett, a leány néha felkaczagott. Margit nem akarta megzavarni a jegyeseket s így önkéntelenül is szemtanujává vált a légyottjuknak, anélkül, hogy beszélgetésüket megértette volna.

Bátran meghallhatta volna. Rambolt Vilma aczélos, vigkedélyű leány volt; nem sokat olvadozott. Elemér még igen kevés kegyében részesült, mert a leány ügyesen kisiklott a gyengédebb érintések alól. Pedig a szerelmes ifjunak éppen nem lett volna ellenére, ha a leánynak kövérke kis kacsoit megfogva, édes szótlansággal sokáig nézhet a szemébe. A jó fiu ilyenkor egyáltalán nem gondolt volna arra, hogy a szorongatott kéz mily meleg, a bőr mily bársonyszerű; őt maga a közelség ringatta a szerelmes emberek félmármoros állapotába s egészen véletlen, hogy a testi közelség után vágyódott, mert bizonyosan még boldogabb lett volna, ha lelkeik férnek közelebb egymáshoz.

De a leány a szótlanságot gyakran oly kijelentésekkel törte meg, melyek Elemért meggyőzhették, hogy egészen más világban jártak gondolataik; most pedig, hogy sikerült a kezét néhány pillanatra elfogni, Vilma mosolyogva szabadította ki magát.

„Ha nem sajnálja, szólt, szakajthatna egy rózsát nekem.”

Elemér zsebkést vett elő s lemetszett egy pompás fehér rózsát, közben az ujjába is belevágott.

„Miért fehérét, miért nem pirosat?” kérdezte a leány, mire Elemér az ujjából fakadó vérrrel befestette a virág szirmait.

„Most már vörös.“

Vilma aztán a vérrel festett rózsát betűzte a hajfonadékba.

Margit a rejtekhelyéből nézte ezt a jelenetet. Ime az az ember a vérével irt. Milyen boldog, akinek abból olvasni szabad! Hát az a másik ember vajjon mit akar vele megértetni?!

A szobájába igyekezett vonulni, hogy a poéta levélét elolvassa, de utközben Vilmával találkozott.

„Jó, hogy talállak, szólt ez, felakartalak kérni, hogy igazítsd meg hajfonadékomat.“

A Margit szobácskájába tértek be. Margit megfigyelte, amint Vilma ledobta a rózsáját s ahogy rendbe jött távozott anélkül, hogy eszébe jutott volna a virágot magával vinni. Szegény virág, milyen hamar elfelejtették!

Margit gyorsan utána hajolt; az arca egészen kipirult ebbe a merényletbe. Kezei között érezte a véredzett szirmokat s összeszorította azokat; úgy remegett a szíve ez alatt. „Ez az ő vére.“

Azután sietve elővette imakönyvét s lázasan, mintha büntettet követne el, bezárta a virágot. Csak azután nyugodott, mikor az imakönyv el volt rejtve. Hanem a zsebre gyűrt iratot nem jutott eszébe elővenni.

Erre nem is lett volna ideje. Nagy zajjal egy ifju uracs rontott be a szobába, akit rövid szereplése után van szerencsénk ismerni.

„Margit kisasszony, a mama hivatja, jöjjön azonnal, rögtön, rögtön!“

(Folyt. köv.)

Képeinkhez.

A libapásztor. A major alatt a semlyékes, süppedékes legelőn tanyáz a gazdaság leglármasabb eleme, a libasereg. Gondozójuk, az erősebb gazdasági munkák végzésére még gyöngye libapásztor lány, aki falgalylyal kezében elül az ő birodalmában s egykedvűen veszi a libák gágogását, elnézi a lubiczkoló szárnyasokat naphosszat, kedve, öröme telik bennük. Annyira ismeri őket, hogy ha a seregből csak egy is eltévelyedik, rá tekint a seregbe és rögtön tisztában van azzal, hogy a halvány-sárga csőrű lapos fejű kis liba „hibádzik.“ Valamennyi piros, sárga és mindenféle színű virág terem a réten, erdőn, mezőn vagy árokparton, az mindmegannyi a libapásztorlányok számára virít: tán így fogta fel a dolgot a versköltő is, aki a libapásztor lányokról dalolván, azt mondja róluk, hogy

„Ők a rétnék legpompásabb beszélő virágai . . .“

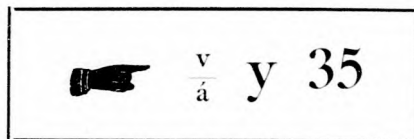
Az igaz, ha kettő-három összevetődik, van aztán ének, dalolás, játék és terepere, a minthogy ilyen pipiske, 13—15 esztendő kis lányoktól bőven ki is telik. Mai szép képünkön még egyedül van a kis libapásztor lány az ő szárnyas seregével a rét mentén levő tavaeska mellett, de szentül meg vagyunk

arról győződve, hogy nem telik bele félóra, három négy farka szárnyas pásztorai kerülnek együvé s megvidámul, felélénkül nótájuktól a vidék.

A szérüskert. A falun, pusztán rendszerint a gazdasági épületek közolében, tűzmentes helyen állítják fel a szérüskertet, a mely ugyan nem igen viseli magán a nevét, mert éppen nem nevezhető kertnek, nem lévén benne vetemény, legföljebb egynehány esenevész szilvafa. A széna-, szalmaboglyákat egymástól tisztes távolban rakja itt össze a gazda, az állatok téli élelme kell hogy közel legyen az istállóhoz, mert a mikor havazik, esik, fú, igen bajos volna a tanyától távoleső helyről hordani a takarmányt. Sok helyen a szérüskertben állítják fel a kukoricegórét is, a mint ez mai képünkön látható.

Betűtalány.

A megfejtők között egy regénykötetet fogunk kisorsolni. Megfejtési határidő április 30.

Lapunk 15. számában közölt szótalány megfejtése:

„Kép“.

Helyesen fejtették meg: Hempler Józsefné, Gombkötő Margit, Aezél Károlyné, Kisházi Katalin, Nikodem Vilma, Lelik Katalin, Lelik Anna, Bodna Nándor, Kormos Ferencz, Gombkötő N. János, Faragó Károly, Németh Imre, ifj. Szathmáry Sándor, Pásztor Jenő, Porkoláb József, Ollé Antal, Vadas István, Sz. J., Unger Kornél, Kazda V.

A sorshuzásnál ifj. Szathmáry Sándor ur neve (Halas) jött ki elsőnek, kinek a kitűzött jutalomdíj gyanánt Schultz Jeanne: „A fogadalom“ című regénykötetét küldöttük meg.

LEVELES-SZEKRÉNY.

Ifj. **Lengyel Ferencz** urnak. A vasutak már csak a tanfolyamot végzett egyéneknek adnak állandó alkalmazást. Mindenkit mást csak mint napidijast alkalmazhatnak. Adja be keresztlevelével, eddigi tanulmányairól és alkalmaztatásáról szóló bizonyítványaival felszerelt kérvényét a legközelebbi vasuti üzletvezetőséghez napidijas irodatiszti állásért. Mi, sajnós, nem birunk azzal a befolyással, hogy kineveztetését kieszközölhessük. Tessék próbálni. — **K. G.** urnak, *Kutas*. A váltó két forgatóját perelje be a rájuk eső két rész megfizetéseért. Minden bizonynyal meg fogja a pörét nyerni, de forduljon ügyvédhez. Magánlevelek írására nem vállalkozhatunk, mert az sok időt vesz igénybe és költséges is. — **Vida Kistaj János** urnak. A kivánt füzeteket ma postára adtuk. De ha a „Hangya“nak azt írják meg, hogy fogyasztási szövetkezetet akarnak alakítani s adjon utbaigazítást, minden esetre meg fogják adni. Levelüket különben a „Hangya“ igazgatóságával közöltük. — **Porkoláb József** urnak. Minek lépnek mindenféle szédelgő vállalattal összeköttetésbe? A

nevezett intézetről semmit sem tudunk, de levelüket átküldöttük a főkapitányságnak, majd az kipuhatólja a dolog mibenlétét és a körmére koppant annak az intézetnek, ha oka lesz rá. — **Abrahám István** urnak. Nagyon köszönjük szives elismerő sorait. A mikérdéseit illeti, a következőket válaszolhatjuk: 1. Az új törvény a főzési adózást és eljárást nem másítja meg, tehát ebben marad minden a régiben. A gabonából való pálinkafőzést ezentul se engedélyezik a kisüstösöknek 8 napnál rövidebb időre. A kifőzött pálinkát bármily kis mennyiségben eladhatja a termelő, csak kimérni nem szabad. A legkisebb mennyiség tehát egy zárt palaczk. 2. A halászati jog a partbirtokosé, ha a jog azelőtt is az övé volt. De nem mindenütt van így, tényleg sok helyütt a halászati jog külön van a part birtokától. Önöknél is valószínűleg ez az eset áll. 3. A közmunkáknak oly nagymértékű és igazságtalan igénybevétele ellen csak egy orvosság lehet: folyamodjon a község a közigazgatási bírósághoz, hogy állapítsa meg, mennyi közmunkát kötelesek Önök teljesíteni. Ez azonban sok költséggel járhat, mert a bíróság esetleg helyszíni szemlét rendel el. Egy jó ügyvéddel kellene mindenesetre előbb beszélniök. — **Horváth István** urnak. Azt a csudamalaczt semmikép se lehet értékesíteni. Ha megél és fürgé, nevelje föl, épügy kihizlalhatja, mint akármely más malaczt. Gyerekkoromban nekem is volt egy kutyám, a melynek csak két hátulso lába volt, de olyan fürgén és gyorsan tudott ugrani, hogy a tyukokat szépen megkergette, hozzá vagy nyolcz évig élt. — **Berencsi János** urnak. Legjobb ha a kisbirtokosok földhitelintézetéhez fordul, ott kap 30 esztendő törlesztésre 5¹/₂%-ra, ebben a kamat és a tőketörlesztés is befoglaltik. De ott belsőségre nem adnak, csak a külső birtokra. — **Farsang György** urnak. Ha a fogyasztási szövetkezetüknek rendes boltja van, semmi ok sem lehet, hogy a dohánytözsédét nem engedélyezik. Hogy a pálinkamérést nem kapják meg, magunk is helyeseljük, ne pálinkázzanak, a szövetkezet arra való, hogy nemes törekvéseket ápoljon, a pálinka pedig csak rosszra viszi az embereket. A dohánytözsde végett 50 kros bélyeggel ellátott folyamodványt irjanak a nagyméltóságú pénzügyminiszteriumhoz. Őszinték vagyunk, de ezt ne vegyék rossz néven, nekünk kötelességünk a jó erkölcsök terjesztése. **Rákolca Sándor** urnak, Harasztos. Igaz hazafiasságról tanuskodó levelüket áttettük a „Rákóczi hamvait hazaszállító bizottság elnökéhez Flóris Áron urhoz, aki mindenesetre értesítést fog önöknek. — **Gróf Károly** urnak Pa-Alpár. A nevezetteket az a czim megilleti is nem is. Nem vétenek a tisztesség ellen, ha megadják nekik ezt a titlust. — **Szabó János** urnak. Kuglaca, Slavonia. — Kossuth Ferencz képviselő ur lakik Budapesten József-körút 47. szám alatt. — **Baráth Lajos** urnak. Kiházásítására költséget nem követelhet pör útján a szülőkből, mert vagyonukkal azok rendelkeznek tetszésük szerint. Legjobb ut volna a szülői szeretetre appellálnia és békülékenységre birni őket valami módon.

Budapesti placzi árak.

Budapest, április hó 24 én.

Gabona. (Árak métermázsánként értendők.) Buza 76—81 kg *tiszavidéki* 9.30 frttól 10.30 frtig, *pestvidéki* 9.60 frttól 10.00 frtig *fehértmegyei* 9.60 frttól 9.90 frtig, *bácskai* 9.40 frttól 9.60 frtig *bánsági* 9.35 frttól 9.60 frtig.

Rozs 70—72 kg. 7.30 frttól 7.40 frtig.
Árpa: takarmánynak 60—62 kg. 6.20 forinttól 6.55 frtig
égetni való 62—64 kg. 6.60 frttól 7.40 frtig, *sörfőzdei* 64—66 kg 7.60 frttól 8.40 frtig.

Zab 39—41 kg. 5.75 frttól 6.15 frtig.

Tengeri 78—82 kg. 4.50 frttól 4.60 frtig.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
	16.00	15.40	14.80	14.20	13.60	13.00	12.10	10.70	5.70

Buzakorpa, finom 4.20-4.00, durva 4.00—4.40 frt zsákkal együtt

Egyéb magvak: *mák* 29—30 frt; *bab* fehér nagyszemű 6.50—6.80 frt, *apró* 7—7.20 frt, *tarka* 6—6.40 frt, *lencse* 12—18 frt. *borsó* héjas 12.00—16.00 forint, *köles* 4.00—4.10 frt, *kendermag* 11.50—12.00 frt, *repce* 11.25—11.75 frt. *Lóhere* 42—52 frt mm.-ként.

Takarmányvásár. *Régi széna* 2.30—3.10 frt, *muhar* 3.00—3.60 forint, *zsupszalma* 1.50—1.80 frt, *alomszalma* 1.40—1.50 frt.

Marhavásár fizetnek páronként: *elsőrendű jármos ökör* 317—355 frtig; *középmínőségűért* 275—295 frtig; *gyenge minőségűért* 210—240 frtig; *hízott magyar és tarka ökör jobb minőségű.* mm.-ként élősúlyban 28—32 frtig, *hízott magyar és tarka ökör közepmínőségű* 24—28 frtig. *Fejős tehén*, magyarfajt 20—31 forintig, *tarka* 23—28 frtig mmként. *Élő borju* 1 kgr. élősúlyért fizetnek minőség szerint 32—42 krt. *Vágott borju* 1 kgr. hussúlyért fizetnek 54—56 kr.

Juhvásár: *hízalt ürü* páronként 19.00—21.00 frt, *feljavított juh* 15—18 frt, *kiverő juh* 8.00—14.00 frt, *kecske* 13—15 frt.

Sertésvásár. (Kőbánya.) 100 kgr.-kint élősúlyban 4%, és 45 kgr. levonás az életre. *Elsőrendű* 300—380 kgr. nehéz sertésért 50—51 frt, *vidéki sertés* könnyü páronkint 250 kilóig 59—51 frt. — Szalonna 58—62.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Baromfivásár. Tyuk páronkint 1.30—1.70, *csirke* 0.80—1.50 *kappan* 2.50—2.80 frtig, *pulyka* 4.60—6.50 frtig.

Tojás. 1 láda 30.00—31.50 frtig, *meszes* 24—26 frtig, *teatojás* 100 drb 2.20—2.40.

Tejtermékek. Teavaj 2 frt, *főzővaj* 80 kr., *turó* 12 kr. kgr.-kint.

Zöldség. Sárgarépa 100 kötés frt 2.00—4.00, 1 mmázsa 1.60—3.00, *Petrezselyem* 100 kötés 2.00—4.00, 1 mmázsa 1.60—4.00, *zeller* 100 drb 1.20—2.08, *karalábé* 1.10—1.50, *vöröshagyma* 100 köt. 0.00—0.00, 1 mmázsa 3.50—6.00, *foghagyma* 100 köt. 0.00—0.00, 1 mmázsa 20—28—, *vörösrépa* 100 drb 0.80—1.80, *fehértrepa*, *fejéskáposzta* 6.0—12.00, *kelkáposzta* 100 darab 2.00—5.00, *vörös káposzta* 6.00—12.00, *fejessaláta* 2.00—4.00, *kötött saláta* 0.00—0.00, *burgonya*, *rózsa*, 1 mmázsa 1.80—2.20, *sárga* 1.80—2.40.

ELSŐRANGU HAZAI GYÁRTMÁNY.

Pontos cím:

**ELSŐ MAGYAR
GAZDASÁGI GÉPGYÁR**
részvénytársulat
BUDAPESTEN.

Magyarország legnagyobb és egyedüli
gazdasági gépgyára,
mely a gazdálkodáshoz szükséges
összes
gazdasági gépeket gyártja.

Rendelések megtétele előtt kérjük minden szakszavató kérdéssel
bizalommal hozzánk fordulni.

RÉSZLETES ÁRJEGYZÉKKEL
és szakszerű felvilágosítással díjmentesen szolgálunk.

Szecskaavágók Morzsolók

ORSZÁGOS MAGYAR KÖLCSÖNÖS BIZTOSÍTÓ-SZÖVETKEZET

BUDAPESTEN, VIII. ker., József-körut 8.

Alakult 1894. évben.

Elnök: Teleki Géza gróf. Alelnök: Csárossy Béla. Igazgatósági tagok: Andrássy Géza gróf, Bujanovics Sándor, Desseffy Aristid, Püspöky Emil, Rubinek Gyula, Szentkirályi Kálmán, Szilassy Zoltán, Szónyi Zsigmond, Teleki Sándor gróf. — Vezérigazgató: Szónyi Zsigmond.

Az Országos Magyar Kölcsönös Biztosító Szövetkezet a gazdaközönség általános elismerése szerint híven megfelel hivatásának: folyton fejleszti a reformokat, melyeket a gazdaközönség évek óta sürgetett és a károknak gyors és méltányos kiegyenlítésével a felek teljes megelégedését vívta ki magának, az

épület és átalány (pauschal) biztosításnál

rendkívül mérsékelt díjaival tetemes megtakarítást tesz lehetővé a szövetkezet pusztán csak a díjakat számítja fel a megfelelő kincstári bélyeggel; minden más illeték kizárásával.

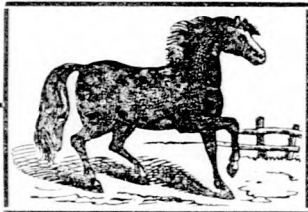
A szövetkezet elfogad

6 és 12 évre szóló jégbiztosításokat

is és a feleknek 6 éves biztosításnál 10%, 12 éves biztosításnál 20% **díjengedményt** ad, mely a díjból évről-évre levonatik. A jégbiztosítási feltételek mindenben a gazdák kívánalmainak felelnek meg.

Kis gazdák, ha huszan egyszerre, egy csoportban, de külön-külön ajánlattal termésüket biztosítják 10% engedményben részesülnek.

Bővebb felvilágosítással szolgál az **Igazgatóság Budapest**, (József-körut 8. sz.) és a **vidéken létesített ügyosztályok**.

Az Országos

Magyar Gazdasági Egyesület

és a

Budapesti Tattersall-társaság

közös rendezésével

április hó 28., 29. és 30-án

Budapestben a Tattersallban
díjazással összekötött

luxusló-vásárt

fog tartani.

Bejelentési lapok, melyeken e vásár tervezete az összes tudnivalókkal közölve van, kaphatók az O. M. G. E. (Budapest, Köztelek) és a Bpesti Tattersall titkárainál.

A vásárok kiterjedt külföldi hirdetését a földmiv. m. kir. miniszter ur volt szíves magára vállalni, a díjazások életbeléptetését pedig a székes főváros Tanácsának nagylelkű adománya segítette elő.

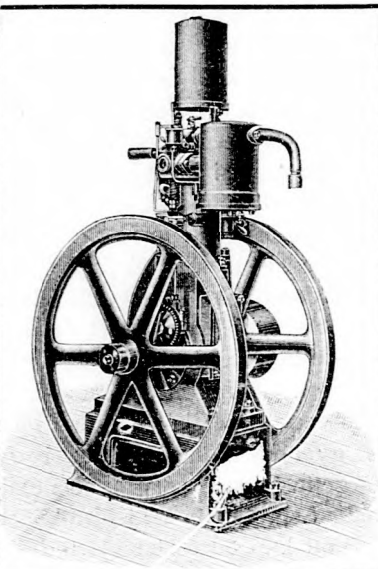
Ganz és Társa

vasöntöde és gépgyár részv.-társaság

BUDAPESTEN.

Petroleum és benzinmotoraink,

Msz. 469.

petroleum és benzin
lokomobiljaink

(Bánki és Csonka szab.
rendszere.)

**adómentes ásványolajjal
a legolcsóbb
hajtóerő.**

Hatósági engedély
nélkül

bárhol felállítható.

nem tűzveszélyes,
egyszerű, tartós
szerkezetű,
gépészre nincs
szükség.

Árjegyzéket kívánatra küldünk.

Kurcz Lipót és Társa

photozinkografiai műintézete

BUDAPEST, VIII., Szentkirály-utca 13.

Készít:

mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

Clichéket

Chemigrafia, chromotypia, photo-, (auto)-
typia, fametszet stb utján.

Térképek, tervezetek, alaprajzok

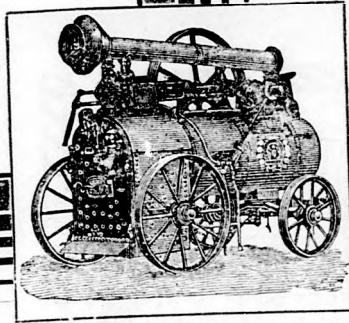
photolithografailag legszebben és legolcsóbban sokszorosíthatnak.

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

Kossuth-Emlék.

Kossuth Lajos élete folyása. 18 szép képpel. Szerkesztette: Clair Vilmos. Megrendelhető a „Független Ujság” kiadóhivatalánál:

fűzött példány 20 krajczár,
kötött példány 30 krajczár
bérmentes küldéssel együtt.

FEHÉR MIKLÓS

gépgyára

Budapest, IX., Üllői-út 23/a szám.

Ajánlja a m. kir. államvasutak gépgyárában készült **gőzeséplő garnitúrákat**, „Compound“ **locomobilokat** stb., raktáron tart mindennemű **gazdasági gépet**, **földmívelési eszközöket**, **jól kijavított lokomobilokat** és **cséplőgépeket** különböző gyártmány és nagyságban, ajánlja jól felszerelt gépműhelyét gépek javítására és malomszerelvények gyártására.

☛ **Csereüzletek lokomobilok és cséplőgépekre köttetnek.** ☛

Benzin- és petroleum-locomobilok cséplési czélokra. **„Millennium“ arató- és fűkaszálógépek.**
Szőlő-permetezők és szénkéneg fecskendők. **Árjegyzék ingyen és bérmentve.**

Tessék figyelni!

Hazánkban a kaszakereskedők nagy mérvben üzik a szédelgést és az üzérkedést. És miután a „Szent-Antal“ jegyű kaszámmal, melynek híre bejárta az egész országot, egy kissé a szédelgőknek a körmükre koppantottam, azt mindenféle fufanggal utánozzák és el akarják hitetni, hogy ócska portékájuk valódi „Szent-Antal“ kasza, ezzel szemben kijelentem, hogy Magyarországon sem ügynököt, sem utazót nem tartok és a valódi „Szent-Antal“ kasza csak nálam kapható.

A tisztelt gazdaközönségnek egy nélkülözhetetlen és legtöbbet használt szerszáma a kasza, a jó kasza egy kincs; a rossz kasza egy olyan nyűg, mely nem érdemli meg, hogy kézbe vétessék. Mindenki meg van arról győződve és mégis vakon hisz a czifra nevekkel felavatott kaszáknak és magukat éjig magasztaló elárusítóknak. Az egyedüli kasza, mely eddig minden tulajdonosát várákozásán felül kielégítette,

☛ **a „Szent-Antal“ ezüst aczél kasza.** ☛

Ezen kasza elismerésének egy nagyobb részét szívós, sem nagyon kemény, sem lágy és csodálatra méltó könnyűségének köszönheti.

Különösen azért felel meg a nép kívánságának, mert a „Szent-Antal“ kaszának erős nyaka, igen vékony pengéje van és egy rendes kaszás ember kezéhez van igazítva: nem kell kovácskézre adni a nyakat hajlítani, mert ez által a kasza hátulja rendesen lágyul.

Sok gazda a hibás kalapálás által a legjobb kaszát is elrontja, ez a „Szent-Antal“ kaszánál nem jöhet elő, mert ez már ki van kalapálva és kipróbálva lesz a gazdaközönségnek átadva.

A „Szent-Antal“ kaszával csupán egyszeri kalapálással több napon át lehet dolgozni és egyetlen kaszakő fenéssel 120—150 lépésnyire lehet akár a legkeményebb és legsűrűbb hegyi fűben is kaszálni.

Minden darabért jótállást válllok és meg nem felelőt kiserélem. A „Szent-Antal“ kasza árai:

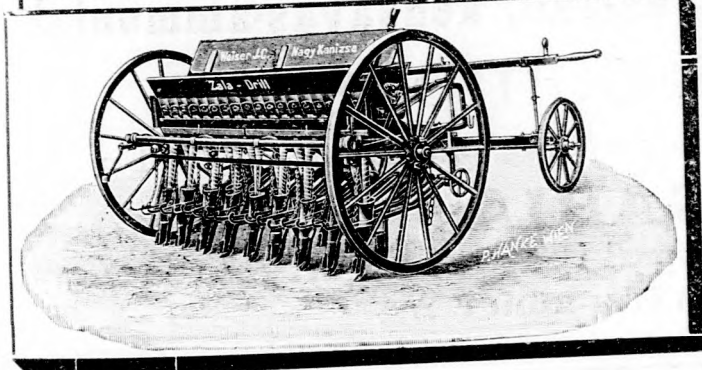
70	75	80	85	90	95	100 cm. hosszu.
90 kr.	95 kr.	1.— frt	1.10 frt	1.20 frt	1.25 frt	1.30 frt.

Amergaui kaszakő a legmegfelelőbb. Ára 25 kr., 10 drb 2 frt. — Ezüst aczél kalapáló készülék, álló és kalapács párban ára 85 kr. — „Szent-Antal“ aczél-sarlók darabonként 35 kr., 10 drb 3 frt. 5 darab kasza rendelésnél a postaköltséget a kaszagyár fizeti, 10 darab rendelésnél egy darab ingyen.

Megrendelhető: **SOHR JÓZSEF** úrnál, **Sömogy-Szill.**

A „Szent-Antal“ kasza csak akkor valódi, ha a fókán ismert védjegyem és a tábláján nagy olvasható betűkkel ezen fölírat van: **„Sohr Szent-Antal aczél kaszája.“**
Képes árjegyzéket ingyen küldök, mindenki kérjen egy levelezőlapon.

WEISER J. C. gazdasági gépgyár és vasöntőde
NAGY-KANIZSÁN.

Magyarország legjobb sorvetőgépe a

ZALA-DRILL.

KITÜNTETVE: 1897. Kisbéri nemzetközi vetőgépversenyen. első díj: **állami arany érem.** Lévai nemzetközi vetőgépversenyen, első díj nagy üzemre: **arany érem.** 1898. Marosvásárhelyi kiállításon: **első arany díj.** Hódmezővásárhelyi vetőgépversenyen: első díj: **arany érem.**

Ajánlja továbbá: Perfecta, merítő korongos sorvetőgépeit, egytetemes egyes és kétvasu aczélekeit, az egytetemes ekékhez alkalmazható összes szerelvényeket, összes talajmívelő eszközöket, szénagyűjtőket, darálókat, járgányokat, rostákat és egyéb gazdasági gépeket.

A legújabb amerikai „Planet jr“ rendszerű kézi kapáló és töltőgéte ára **10 frt.**

☛ **Árjegyzék ingyen és bérmentve.** ☛

1898. évi forgalom: 26,239 bál.

Felhívjuk
a t. cz. gazdaközönség
 figyelmét
a budapesti
gyapju-aukcziókra

melyek az év folyamán több sorozatban, nevezetesen július és szeptember hónapokban tartatnak meg.

Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest, Dunaparti teherpályaudvar” czimzett gyapjuküldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek.

Mindennemű felvilágosítással szolgál:

HELLER M. s Társa

Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

ALFA SEPARATOR (RÉSZVÉNY-
 TÁRSASÁG)
 ezelőtt **PfANHAUSER & Co.**
ALFA-SEPARATOROK (LEFÖLŐZŐ-GÉPEK)
 MINDENNEMŰ TEJGAZDASÁGI ESZKÖZÖK.
 Tejgazdasági telepek teljes felszerelése.
 * **BUDAPEST** *
 VII. ERZSÉBET-KÖRÚT 45.
 (ROYAL SZÁLLODA)

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, V. ker., Alkotmány-utca 31. szám.

A legfontosabb védekező eszközök a szőlőpusztítás megakadályozására a

V. Vermorel villefranche-i

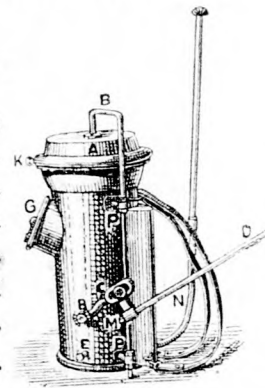
világhírű czég gyártmányai, melyek **kizárólagos** képviselői vagyunk Magyarországra.

AUSSIGI

Ia **RÉZGÁLICZ**

jegecekben, vegytiszta a peronospora elleni védekezésre, általunk szállítva és igazolványunkkal ellátott küldeményeket a **M. Á. V.** körülbelül **40%** díjkedvezményrel szállítják.

Szuperfoszfát,

kainit, chilisalétrom, kénsavas-káli, kénsavas-ammoniak,
szőlőtrágya-compositio

és egyéb műtrágyaféléket elismert kitűnő minőségben ajánl a

„HUNGÁRIA“

műtrágya, kénsav és vegyi-ipar részvénytársaság

BUDAPEST, VI. VÁCZI-KÖRÚT 21.

Részletes utasítások kívánatra ingyen és bérmentve.

„Patria” irodalmi és nyomdai részvénytársaság, Budapest, (Köztelek.)